

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Datum : 30 januari 2025
Onze referentie : 2025/WW/GF/002
Contactpersoon : Geoffroy Feij (geoffroy.feij@fme.nl, 06-16607977)
Onderwerp : Reactie FME op internetconsultatie 'Wijziging Besluit toepassingsbereik
sensitieve technologie'

Geachte heer, mevrouw,

Met belangstelling heeft FME kennisgenomen van de voorgestelde wijziging van het Besluit toepassingsbereik sensitieve technologie bij de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (Wet Vifo). Voor FME is dit relevant, omdat leden van FME actief zijn in de ontwikkeling van AI-systemen, sensor- en navigatietechnologie, nanotechnologie en nucleaire technologie voor medisch gebruik. Daarmee vallen diverse leden onder het beoogde toepassingsbereik. FME maakt langs deze weg graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie. In de bijlage vindt u specifieke opmerkingen per gedefinieerd technologiegebied.

Steun voor uitbreiden toepassingsbereik

FME had en heeft een overwegend positieve grondhouding tegenover de invoering van de Wet Vifo en steunt ook het doel van dit wijzigingsbesluit. Toegang tot technologie staat namelijk steeds meer centraal in de geopolitieke machtsstrijd tussen de VS, China en de EU. Het is van belang dat Nederland, binnen het kader van de EU, op een landenneutrale wijze veiligheidsrisico's beheerst en voorkomt dat er ongewenste strategische afhankelijkheden ontstaan of dat technologie weglekt. Bij specifieke verwervingsactiviteiten in relevante technologiegebieden moet Nederland dergelijke risico's adequaat kunnen mitigeren.

Tegelijkertijd vindt FME dat het beheersen van deze risico's op proportionele wijze plaats moet vinden en dat daadwerkelijke veiligheidsbelangen het uitgangspunt moeten zijn. Het is cruciaal om de rechtszekerheid te borgen en het investeringsklimaat, het verdienvermogen van ondernemingen, de *time-to-market* en de reputatie van ondernemingen niet te schaden. Inzet op een Europees gelijk speelveld is daarbij noodzakelijk. Het is positief dat er in het wijzigingsbesluit per technologiegebied gekeken is naar een zo precies mogelijke afbakening op basis van reële veiligheidsrisico's.

Regeldruk als aandachtspunt

De toegenomen regeldruk is voor bedrijven uit de technologische industrie één van de grootste knelpunten om succesvol te kunnen ondernemen. FME merkt op dat dit voorgestelde wijzigingsbesluit de regeldrukkosten die gepaard gaan met de Wet Vifo bijna doet verzesvoudigen ten opzichte van het huidige toepassingsbereik. Bovendien vallen de regeldrukkosten hoger uit, doordat de berekening gebaseerd is op de standaarduurtarieven uit de nota van toelichting van de Wet Vifo uit juni 2021.¹ Voor een realistischer beeld van de daadwerkelijke impact op bedrijven adviseert FME om de regeldrukkosten opnieuw te berekenen.

Daarnaast is er een risico op langere doorlooptijden van meldingen bij het Bureau Toetsing Investerings (BTI) gezien dit wijzigingsbesluit naar verwachting jaarlijks leidt tot 125 extra zaken. In het kader van de Wet Vifo ontving het BTI in 2023 nog 44 meldingen.² Vooral start- en scale-ups hebben baat bij korte doorlooptijden, omdat zij vaker afhankelijk zijn van externe financiering en snel duidelijkheid nodig hebben rond investeringsbeslissingen. Daarbij komt dat de doorlooptijd bij complexere gevallen nu al lang is. FME is daarom benieuwd welke impact het wijzigingsbesluit heeft op de doorlooptijden bij het BTI en of aanpassingen nodig zijn in de uitvoeringscapaciteit. Met oog op het voorgenomen streven de wetwijziging spoedig inwerking te laten treden, moet het advies van het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) hierover zo snel mogelijk plaatsvinden. Het uitgangspunt moet zijn om de uitvoeringskracht op orde te hebben, voordat het besluit daadwerkelijk inwerking treedt.

In het kader van het beperken van de regeldruk moet het BTI bovendien sterker inzetten op het begeleiden van bedrijven. Zo moeten bedrijven zonder een concrete transactie een bindende mening krijgen over de vraag of het technologiegebied binnen de reikwijdte valt. Dit verlicht de druk, zodra er een concrete transactie voorligt. Daarnaast moet er bij concrete transacties een laagdrempelige en snelle scan komen om irrelevante casussen er snel uit te filteren. Uit de praktijk blijkt namelijk dat de Wet Vifo een drempel creëert en bepaalde verwervingsactiviteiten al op voorhand doet voorkomen. Ten slotte is een verdere verduidelijking nodig van de betekenis van 'actief zijn op' uit de handleiding van het BTI.

Inzet op Europees gelijk speelveld van cruciaal belang

Mede naar aanleiding van de *EU Foreign Direct Investment Regulation (EU FDI Regulation)* beschikten 24 van de 27 EU-lidstaten in 2024 over een nationaal investeringsscreeningsmechanisme.³ Voor een gelijk speelveld op de interne markt is het noodzakelijk dat er tussen lidstaten een uniforme toepassing is en dat er dus zo min mogelijk verschillen tussen de onderlinge reikwijdten bestaan. Anders vinden investeerders binnen de EU de weg van de minste weerstand.

¹ Volgens de dienstenprijzenindex (DPI) van het CBS zijn de kosten van 'rechtskundige diensten advocatuur' tussen het tweede kwartaal van 2021 en het derde kwartaal van 2024 toegenomen met 16,5%, en volgens de CAO van de meta- en elektrosector nam het standaarduurtarief voor hoopgeleide werknemers van bedrijven tussen juni 2021 en januari 2025 bijvoorbeeld toe met ca. 19%.

² [Jaarverslag 2023](#) (BTI, 2024)

³ [Cooperation on screening of foreign direct investments strengthens EU security](#) (Europese Commissie, 2024)

Waar de *EU Dual-Use Control List* al binnen de reikwijdte van de Wet Vifo valt, moet dit in lijn met het voorstel uit de herziening van de *EU FDI Regulation* daarom voor alle lidstaten gelden.

Gelijktijdig is FME het oneens met het voorstel uit de herziening van de *EU FDI Regulation* om alle lidstaten te verplichten om verwervingsactiviteiten te screenen uit de lijst van tien 'kritieke' technologiegebieden. Deze technologiegebieden zijn breed gedefinieerd, onvoldoende risicogebaseerd en onvoldoende specifiek geformuleerd om gericht te screenen. Daarom moet Nederland in de EU inzetten op harmonisatie tussen de reikwijdte van de Wet Vifo en de reikwijdten van andere lidstaten. Ook moet Nederland bepleiten dat de lijst met tien 'kritieke' technologiegebieden uit de voorgestelde herziening van de *EU FDI Regulation* geen plaats krijgt in de uiteindelijke herziening van de wet.

Versterk voor onze economische veiligheid ook de inzet op offensieve maatregelen

Terwijl defensieve maatregelen in bepaalde gevallen noodzakelijk kunnen zijn om specifieke veiligheidsbelangen te adresseren, vindt FME dat offensieve maatregelen de basis moeten vormen van het economische veiligheidsbeleid. Onze sterke industriële basis, ons technologisch leiderschap en onze internationale verbondenheid vormen immers de basis van onze economische veiligheid. Alleen met een versterkte inzet op zogenoemde '*promote*'- (innovatie- en industriebeleid) en '*partner*'-maatregelen (handelsbeleid) kan Nederland sleutelposities in strategisch belangrijke waardeketens behouden en innemen. Ten opzichte van defensieve maatregelen vindt FME dat er in het brede economische veiligheidsbeleid te weinig oog is voor offensieve maatregelen.

Voor bedrijven die actief zijn in de technologiegebieden uit het toepassingsbereik van dit wijzigingsbesluit, is het voor hun innovatiekracht van belang dat de beschermende maatregelen uit de Wet Vifo gepaard gaan met aanvullende '*promote*'-maatregelen. Met de Nationale Technologie Strategie (NTS), als startpunt van ons '*promote*'-beleid, moet het kabinet in kaart brengen in hoeverre de NTS de technologiegebieden uit het toekomstige toepassingsbereik afdekt en bij welke technologiegebieden stimulerende maatregelen nodig zijn. Punt van aandacht is wel dat middelen bij de NTS ontbreken en dat het succes van de NTS valt of staat met de aanwezigheid van voldoende middelen. Daarom moet er een innovatiesamenwerkingsinstrument komen dat grootschalige innovatiesamenwerking bewerkstelligt en kan cofinancieren in Europese fondsen, zoals de IPCEI's. Additionele publieke investeringen zijn noodzakelijk om dit instrument bij te laten dragen aan de kabinetsdoelstelling om 3% van het BBP in R&D te investeren.

Over FME

FME is de ondernemersorganisatie voor de technologische industrie. Onze 2.200 leden zijn technostarters, handelsbedrijven, middelgrote en kleine industrie (MKI) en grote industrie /multinationals die actief zijn in de sectoren metaal, elektronica, elektrotechniek en kunststof. Er werken bij onze leden 220.000 medewerkers. De gezamenlijke omzet van de FME leden bedraagt € 139 miljard en zij exporteren voor € 59 miljard. Daarmee realiseren de FME-leden een zesde van wat Nederland in totaal met export verdient.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard zijn wij graag bereid om onze reactie toe te lichten. Hiervoor kunt u contact opnemen met Geoffroy Feij, Belangenbehartiger internationaal ondernemen (geoffroy.feij@fme.nl, 06-16607977).

Met vriendelijke groet,

Willem Wensing
Waarnemend directeur Belangenbehartiging

Bijlage: opmerkingen per gedefinieerd technologiegebied

Geavanceerde materialentechnologie (AST 5)

- Het is onduidelijk wat valt onder 'conventionele materialen' en 'commerciële standaarden'. FME stelt voor om heldere definities toe te voegen voor beide termen.

Sensor- en navigatietechnologie (AST 9)

- De subtechnologieën 'sensor network and ambient technologies' en 'signatuurmanagement en patroonherkenningstechnologie' zijn te breed gedefinieerd. Volgens deze definitie zouden bijvoorbeeld ook temperatuursensoren bedoeld voor industriële proces- en kwaliteitscontroles of patroonherkenning bedoeld voor preventief onderhoud van machines hieronder vallen. FME stelt voor om dit technologiegebied verder af te bakenen en duidelijk te omschrijven welke specifieke kenmerken technologieën moeten beschikken om 'sensitief' te zijn onder de Wet Vifo.